

Nettipalstalla pääsee sisäinen peto irti

21.3.2009 08:00 — Heidi Vaalisto
heidi.vaalisto@sanoma.fi

Nettisivujen keskustelupalstat tarjoavat houkuttelevia foorumeita, joissa voi nimimerkin suojissa laukoa mielipiteitään. Mitä alhaisempi on keskustelupalstan julkaisukynnys, sen alempana on kirjoittajan itsekritiikki, näkee tutkija.

Keskustelupalstat palvelevat samaa tarkoitusta kuin humalaisten baaritiskit, VTT:n erikoistutkija **Asta Bäck** kärjistää.

- Palstoilla on helppoa heitellä kaikenlaista ilmaan. Ei tule niin mietittyä, mitä tuli sanoneeksi.

VTT on ollut mukana sosiaalista mediaa ja verkkoyhteisöjä koskevissa tutkimuksissa.

Kyseessä ei Bäckin mukaan ole pelkästään suomalainen ilmiö. Myös kansainvälisesti on nähtävissä, että nimettömänä esiintyminen alentaa kynnystä osallistua keskustelupalstoille. Itsekritiikin kynnys laskee samalla.

Suomeen on Bäckin mukaan vasta hivuttautumassa maailmalla yleistynyt käytäntö, jossa keskustelijat luovat omia nimimerkkejään ja profiilejaan.

Bäck uskoo, että pysyvien nimimerkkien käyttö parantaa keskustelujen tasoa. Mielipiteet eivät jää yksittäisiksi heitoiksi, vaan kirjoittaja joutuu näkemään enemmän vaivaa mielipiteen esittämisen eteen.

- Pysyvä nimimerkki luo keskustelijalle tiukemman profiilin. Hän esiintyy systemaattisemmin ja lisää uskottavuutta.

Ohjelmistokehittäjät ovat Bäckin mukaan myös oivaltaneet, että alhainen osallistumiskynnys on tuonut "mitä tulikaan tehdyksi" -tilanteita.

Sähköpostien tarjoavat ovat lisänneet ohjelmiinsa niin sanottuja katumusnappuloita. Ohjelma kysyy, haluaako lähettäjä varmasti lähettää viestin. Sähköposteja on myös mahdollista perua.

Joutuuko tästäkoukuun?

Suomen Mielenterveysseuran kehittämisjohtaja **Liisa Saaristo** on miettinyt, mikä saa jotkut ihmiset kirjoittamaan palstoille ajatuksia ja mielipiteitä, joita he eivät normaalisti sanoisi.

- Palstoilla näkee iskuja vyön alle ja epäsolidaarisuutta. Voi nimettömänä esittää loukkauksia.

Keskustelupalstat toimivat psykologin silmissä oman pahan olon purkautumiskanavina.

- Olen miettinyt, että toimiiko kanava lopulta terapeuttisena välineenä. Vai seuraako kirjoittelusta häpeää ja syyllisyyttä.

Omaa sisintä voi kalvaa esimerkiksi kaksoiskäyttäytyminen. Ulospäin kirjoitteli saattaa esiintyä säntillisenä kansalaisena. Virtuaalimaailmassa sama mallikansalainen päästää valloilleen oman pimeän puolensa.

Keskustelukanavat ovat sen verran nuori ilmiö, että kirjoittelun vaikutuksia voi Saariston mielestä vasta arvailla.

- Tuleeko nettikirjoittelusta itseään ylläpitävä toiminto, jonkinlainen koukuttaja ja addiktio. Kirjoittelu ei anna rauhaa, vaan pitää aina päästä kirjoittamaan.

<http://www.digitoday.fi/yhteiskunta/2009/03/21/nettipalstalla-paasee-sisainen-peto-irti/20097546/66>